Nr. 3. Toruń, dnia 15. lutego 1923 r. Rok II.

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ W TORUNIU

DWUTYGODNIK INFORMACYJNY

Prenumerata wynosi w Toruniu i na prowincji:		Ogłoszenia:	
Całorocznie	Mp. 4.800 —	Cała stronica	Mp. 20.000 —
Półrocznie	„ 2.400 —	Pół stronicy	„ 10.000 —
Kwartalnie	„ 1.200 —	Ćwierć stronicy	„ 5.000 —
		$^1/_8$ stronicy	„ 2.500 —

Numer pojedyńczy kosztuje 200 Mk.

Nakład i własność Izby Przem.-Handl. w Toruniu. — Redaktor odpowiedzialny: Stanisław Szymański.

Rozporządzenia.

Opłata wywozowa od cukru. Rozporządzenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu z 27 stycznia 1923 r. o wprowadzeniu opłaty od cukru brzmi:

Na podstawie art. 18 ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. o obrocie towarowym z zagranicą (Dz. U. R. P. № 79 poz. 527), po zasięgnięciu zdania Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu zarządza się co następuje:

§ 1. Ustanawia się opłatę wywozową od cukru.

§ 2. Wysokość opłaty wywozowej od cukru ustala się na 50% zysku wywozowego.

§ 3. Wskutek zarządzenia § 1 niniejszego rozporządzenia, w § 1 rozporządzenia Ministra Skarbu, Ministra Przemysłu i Handlu oraz Ministra b. Dzielnicy Pruskiej, z dnia 23 czerwca 1921 r. w przedmiocie opłat wywozowych (Dz. U. R. P. № 57 poz. 365), zmienionego rozporządzeniem Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu z dnia 28 marca 1922 r. o wprowadzeniu opłat wywozowych od wywozu jaj (Dz. U. R. P. № 28 poz. 230) i z dnia 23 października 1922 r. o wprowadzeniu opłaty wywozowej od wywozu gęsi (Dz. U. R. P. № 97 poz. 893), po wyrazach „opłat od wywozu“, dodaje się wyraz „cukru“.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wyroby tytoniowe. Rozporządzenie Ministra Skarbu z 26 stycznia o zmianie cennika detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych oraz o ściągnięciu dodatkowej opłaty monopolowej od zapasów tychże wyrobów ogłoszone jest w Dzienniku Ustaw R. P. nr. 12 z dnia 1. 2. 1923 r.

Projekt ustawy o państwowym podatku przemysłowym.

W dniu 31 stycznia b. r. odbyła się w Izbie handlowej i krakowskiej pod przewodnictwem prez. Tadeusza Epsteina konferencja przedstawicieli małopolskich Izb handlowych i przemysłowych oraz Izb przemysłowo-handlowych Polski Zachodniej, przy udziale delegata Centralnego Związku Polskiego Przemysłu, Górnictwa, Handlu i Finansów w Warszawie w sprawie zaopinjowania projektu ustawy o państwowym podatku przemysłowym.

Na konferencji uzgodniono postulaty w tym przedmiocie i uchwalono przedłożyć Ministerstwu Skarbu wspólną opinję reprezentowanych na zebraniu organizacyj.

W szczególności postawiono żądanie, aby w związku z wydać się mającą ustawą zniesiono dotychczasowy podatek od kapitałów i rent oraz opłaty stemplowe od umów kupna-sprzedaży ruchomości, od rachunków i poświadczeń odbioru.

Dalej uchwalono domagać się skasowania podatku obrotowego od przedmiotów zbytu, ze względu na małą wydajność tego podatku i konieczność uniknięcia podwójnego opodatkowania oraz uchylenia podatku dochodowego, pobieranego od osób prawnych, zobowiązanych do publicznego składania rachunków.

Zasada, że niema obrotu bez sprzedaży i niema sprzedaży, gdy przedmioty nabywcy i sprzedawcy łączą się w jednej osobie, musi być utrzymana, gdy idzie o sprzedaż hurtowną wyrobów wyłącznie własnej produkcji za pośrednictwem własnych zakładów hurtownej sprzedaży. Sprzedaż taka nie może być objektem oddzielnego opodatkowania. Jest przytem rzeczą obojętną, czy sprzedaż hurtowna odbywa się bezpośrednio z zakładu przemysłowego, czy z innego zakładu oraz czy zakład ten znajduje się w tej samej miejscowości co zakład przemysłowy, czy też w innej.

Z uwagi, że producent jest tylko inkasentem podatku konsumcyjnego, nałożonego na przedmioty przez niego wytwarzane, jak podatek węglowy, naftowy, spirytusowy, podatek od zapałek

i t. p. nie powinien jako taki ponosić podatku od tej części obrotu, jaka przypada na korzyść Państwa lub samorządu.

Przyjęto również zasadę, że przedsiębiorstwa państwowe i komunalne nie powinny korzystać z przywilejów podatkowych.

Prócz powyższych uwag ogólnych, uchwalono przedstawić Ministerstwu Skarbu cały szereg uwag szczegółowych do poszczególnych artykułów ustawy.

W sprawie nadużyć w handlu pośredniczącym.

Rozporządzenie Rady ministrów z dnia 11. stycznia 1923 o tępieniu nadużyć handlu pośredniczącego przedmiotami powszechnego użytku:

Na zasadzie art. 2 ustawy z dnia 2. lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 449) w brzmieniu ustawy z dnia 5. sierpnia 1922 r. w przedmiocie zmian w ustawie z dnia 2. lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej (Dz. U. R. P. Nr. 69 poz. 618), zarządza się co następuje:

§ 1. Zakazuje się wykupywania celem dalszej odsprzedaży przedmiotów powszedniego użytku:

a) na ulicach miasta, o ile nie stosuje się art. 18 ustawy o zwalczaniu lichwy wojennej;

b) na targach w godzinach przeznaczonych zarządzeniem władz, uprawnionych do wydawania takich zarządzeń, dla bezpośredniego zaopatrzenia się spożywców.

§ 2. Zakazuje się skupowania na wsi od producentów rolnych przedmiotów powszedniego użytku, celem dalszej odsprzedaży, przez osoby do handlu na podstawie świadectw przemysłowych nieuprawnione i nie posiadające własnych miejsc sprzedaży w miastach, lub uprawnień do handlu domokrążnego.

§ 3. Niestosowanie się do postanowień niniejszego rozporządzenia lub zarządzeń wydanych na jego podstawie karane będzie w drodze administracyjnej w myśl art. 4 ustawy z dnia 2. lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 449) w brzmieniu ustawy z dnia 5. sierpnia 1922 r. w przedmiocie zmian w ustawie z dnia 2. lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej (Dz. U. R. P. Nr. 69 poz. 618) aresztem do 3 miesięcy i grzywny do miljona marek łącznie lub jedną z tych kar.

§ 4. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się ministrom spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, skarbu, oraz przemysłu i handlu.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Rada Towaroznawcza dla spraw celnych przy Ministerstwie Skarbu ustanowiona została rozporządzeniem Rady Ministrów z 1 lutego 1923 r. Jest ona organem doradczeń dla spraw celnych; rozpatruje ona sprawy, wynikające ze stosowania taryfy celnej ze stanowiska towaroznawczego i ustala podstawy do taryfowania towarów w wypadkach braku dość wyczerpujących określeń w taryfie celnej w stosunku do pewnych rodzajów lub gatunków towarów i w braku ujawnienia jakości towarów, nieuwzględnionych w taryfie celnej.

Państwowa Rada Naftowa odbyła posiedzenie w dniu 9 lutego 1923 w Ministerstwie Przemysłu i Handlu. Z sprawozdania obecnej sytuacji przemysłu naftowego i polityki Ministerstwa Przemysłu i Handlu wykazało się, że położenie przemysłu naftowego tak kopalnianego jak i rafineryjnego jest trudne z powodu wyczerpywania się dawniejszych zapasów ropy (zapasy ropy z początkiem ubiegłego roku w wysokości 32 240 cystern zmniejszyły się do ca 7000 cystern w końcu ubiegłego roku). Mimo że spadek produkcji został powstrzymany, jest dalsze utrzymanie jej choćby na dotychczasowym poziomie połączone z wielkiemi trudnościami finansowemi.

Okoliczność ta prowadzi z konieczności do ciągłego podnoszenia cen, tak surowca jak i produktów naftowych. Przyczynia się do tego także niepropórcjonalnie wysokie obciążenie taryfami kolejowemi przetworów naftowych w porównaniu z innemi produktami i jest ono wyższe niż stawki przedwojenne.

Za wniesioną do Sejmu ustawę rządową o ropie bruttowej, na mocy której ropę tę przekazuje się Państwowej Fabryce Olejów Mineralnych w Drohobyczu oświadczyła się większość członków Rady. Dalej oświadczono się za rządowym projektem zakazu wywozu ropy i niestosowaniem żadnych ulg przy imporcie obcej ropy, wreszcie by sprawę dzierżawy państwowych terenów naftowych przekazano do załatwienia tylko Ministerstwu Przemysłu i Handlu.

Co do ulg celnych dla narzędzi i maszyn wiertniczych Rada wyraziła zdanie, iż należy stosować ulgi celne do maszyn, wyrabianych w kraju w niedostatecznej ilości lub nieprzystosowanych do potrzeb przemysłu naftowego.

Przydział spirytusu.

Pomorska Izba Skarbowa komunikuje, że dotychczasowy przydział spirytusu ulega zmianie w tym kierunku.

a) Przedsiębiorstwa i osoby chcące nabywać spirytus opodatkowany, powinny uprzednio postarać się o zaświadczenia stwierdzające potrzebę spirytusu dla przedsiębiorstwa, względnie do wykonywania zawodu.

Zaświadczenia takie wydają: 1) dla fabryk wódek — właściwe Urzędy skarbowe akcyz i monopolów, 2) dla zakładów farmaceutycznych, perfumeryjnych, kosmetycznych i urzędy przemysłowe I. instancji, 3) dla aptek, lekarzy, weterynarzy, akuszerek — lekarze powiatowi.

Aby umożliwić każdemu zaopatrzenie się w takie poświadczenie, dotychczasowe zezwolenie na pobór opodatkowanego spirytusu, udzielone swego czasu do odwołania, cofa Izba skarbowa

dopiero 31 marca 1923 r. Po tym terminie nabywać można będzie spirytus w dowolnej ilości tylko na wspomniane zaświadczenia.

b) Przedsiębiorstwa pragnące pobierać spirytusu do celów technicznych za obniżeniem podatku na 20% lub uwolnieniu od niego, octownie, rozlewnie spirytusu skażonego, powinny wnieść podanie o zezwolenie na pobór do właściwego Urzędu skarbowego akcyz i monopolów państwowych, dołączając do podania zaświadczenie Władzy przemysłowej I. instancji co do uruchomienia przedsiębiorstwa.

c) Podanie o przydział spirytusu za opłatą 10% podatku dla szpitali, zakładów naukowych i doświadczalnych wnosić należy do Izby skarbowej.

d) Przydział spirytusu do specjalnych celów technicznych za zwolnieniem od podatku uskutecznia Ministerstwo Skarbu, na wniosek Ministerstwo Przemysłu i Handlu względnie na wniosek przez nie upoważnionej władzy II. instancji co do ilości zapotrzebowania.

Do punktu b i c zauważa się, że dotychczasowe pozwolenia wydane przez Izbę skarbową pozostają ważne do końca kampanji gorzelnianej tj. 30 września 1923 r.

Państwowa Rada Chemiczna

rozważała na posiedzeniu w sobotę 3 b. m. w Ministerstwie Przemysłu i Handlu sprawę udziału Polski w międzynarodowych kongresach chemji stosowanej, oraz obecny stan sprawy patentowej w Polsce.

W sprawie udziału Polski w międzynarodowych kongresach chemji Rada postanowiła dążyć w porozumieniu z Polskiem Towarzystwem Chemicznem do ustalenia w jaknajprędszym czasie, jaka organizacja polska ma reprezentować naukę i przemysł chemiczny polski w unji międzynarodowej stowarzyszeń chemji czystej i stosowanej, uważając, że należyte, pod względem ilościowym i pod względem fachowym przedstawicielstwo Polski na kongresach międzynarodowych ma wielkie znaczenie nietylko naukowe, lecz i polityczne. Rada uchwaliła jednocześnie zabiegać, ażeby Rząd asygnował potrzebne na to kredyty.

W wolnych wnioskach poruszono sprawę należytego zaopatrzenia w zapasy surowca przemysłu chemicznego, przyczem Rada stwierdziła, że wobec braku kapitałów obrotowych — same zakłady przemysłowe bez wydatnej pomocy Rządu nie są w stanie utrzymywania na składach znacznych zapasów surowca, co może w niepomyślnych warunkach krytycznie się odbić na stanie produkcji krajowej.

Rada uchwaliła zająć się na najbliższem posiedzeniu rozważeniem środków, które pozwoliłyby tę sytuację naprawić.

W sprawie obecnego **stanu patentowego** w Polsce, Rada, wysłuchawszy referatu p. posła Trepki oraz wyjaśnień zastępcy prezesa Urzędu Patentowego p. Römera, stwierdziła, że obecny stan rzeczy w dziedzinie patentowej, przedewszystkiem zaś niemożność wydawania patentu, wobec nieistnienia dotychczas polskiej ustawy o patentach, przynosi wielkie szkody przemysłowi polskiemu, a jednocześnie wywołuje nadzwyczaj ujemne wrażenie za granicą, gdyż Polska należy obecnie do jednego z niewielu państw, które patentów nie wydają. Rada uchwaliła zwrócić się w tej sprawie przez specjalną delegację do Pana Ministra Przemysłu i Handlu z prośbą o spowodowanie jaknajszybszego opracowania i wprowadzenia w życie polskiej ustawy patentowej, któraby obecny stan rzeczy pozwoliła usunąć.

Z Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

Stopa procentowa w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej została z dniem 5. b. m. podwyższona w następujący sposób: od weksli z terminem 3 miesięcznym 12%, od lombardu: na rachunkach otwartego kredytu, pożyczek towarowych i terminowych (również od 6% Pożyczki Dolarowej) 12%, z tem, że przy lombardzie na rachunkach otwartego kredytu i pożyczek towarowych dolicza się jeszcze prowizja w wysokości $^1/_2$% kwartalnie.

Stopa procentowa od zastawu 5% Pożyczki Państwowej i od zastawu 4% Pożyczki Premjowej pozostaje dotychczasowa, t. j. $5^1/_2$%, wzgl. 7%.

Transport rur drenowych

odbywać się może na mocy decyzji Ministerstwa Kolei Żelaznych ze względu na sezonowy charakter przewozu poza kolejnością transportów; należy jednakże na to uzyskać każdorazowe zezwolenie Ministerstwa Kolei Żelaznych.

Osoby, pragnące otrzymać to zezwolenie, winny złożyć w Ministerstwie Kolei Żelaznych odpowiednie podanie, w którem należy wskazać stacje załadowania i odbioru przewożonych rur oraz wymienić ilość potrzebnych do przewozu wagonów.

Najbliższe Targi w Niemczech odbędą się:

w Lipsku od 4—10 marca 1923 r. (Frühjahrsmustermesse i Bau- u. Technische Messe),

w Wrocławiu od 11—14 marca 1923 roku (ogólne targi),

w Kilonji od 18—22 marca 1923 r. (ogólne targi),

w Królewcu od 18—22 marca 1923 r. (Erste Europäische Holzmesse),

w Frankfurcie n/M. od 15—21 kwietnia 23 r. (ogólne targi).

Sytuacja gospodarcza w Czechosłowacji.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu przesyła następujący szkic o położeniu gospodarczem Czechosłowacji na podstawie raportów konsulatów polskich w Pradze, Mor. Ostrawie, Koszycach oraz głosów prasy zagranicznej, zawierający dla zainteresowanych bardzo cenne wskazówki:

Kryzys gospodarczy.

Na kryzys gospodarczy złożyły się dwa czynniki: ograniczenie rynków zbytu i szybki wzrost wartości waluty.

W ostatnich dziesiątkach lat przed wojną wybujały przemysł czeski obejmujący wszelkie gałęzie, mógł zbywać swe produkty w przeszło 50-miljonowem państwie. Obecnie przemysł ten zaopatruje obszar 13-miljonowy, podczas gdy wszystkie nieprzemysłowe obszary dawnej monarchji, znalazły się za granicą strzeżoną pilnie przez wysokie cła. Pozatem rząd czeski dążąc sanacji waluty, wstrzymał w lutym 1919 r. prasę biletową i od tego czasu nie wydrukował ani jednej korony! Spowodowało to szybkie podniesienie się korony na giełdzie w Zurychu, a temsamem zniżenie, wreszcie zanik premji eksportowej, wypływającej z niskiej waluty. Prócz tego Czechy stały się wybitnie bezwzględnem państwem podatkowem. Ponieważ na głowę wypada w Czechach 1.000 Ko. (według ogólnej ilości banknotów) a z wydatków państwowych 1.500 Ko. tylko na pośrednie i bezpośrednie podatki, przeto aby tę kwotę rocznie zapłacić — trzeba obrócić owym 1.000 mk. 15 razy z zyskiem 10%, dopiero dalsze obroty dają zysk przedsiębiorcy. Zilustrują kryzys w r. 1922 następujące cyfry:

Wyrównań było 1559, upadłości 393 z pasywami 633 mil. Ko.

Bezrobotnych 267.000 osób, miesięczny wzrost 30.000.

Ograniczenia ruchu: w fabrykach maszyn 25%, tekstylnych 54%, w hutach szkła 40%, w fabrykach porcelany, obuwia, mebli 10% (w Witkowicach 44% w stosunku do stanu przedwojennego). Spadek cen żelaza o 50% w ciągu roku (3.100 — 1.550 Ko.) Redukcja płac 20—30% (w końcu grudnia jeszcze 4 razy wyższe płace jak w Niemczech).

Spadek eksportu o 20%.

Strajki i lokauty.

W sierpniu ilość strajków i lokautów wynosiła 12 z 4310 robotnikami, strata dni roboczych 101.450, strata w płacach Ko. 2.690.000. We wrześniu 30 strajków z 7.200 robotnikami i 2 lokauty z 1.100 robotnikami. Strata dni roboczych 94.050, strata w płacach Ko. 3.100.000, nie zlikwidowano 14 strajków!

Producenci rolni wymówili na rok 1923 umowę kolektywną z robotnikami, żądając zniżki płac, stosownie do zniżki produktów. Ponieważ nowej umowy przez opór robotników dotychczas nie zawarto, przeto stosunki te nie są obecnie niczem regulowane.

Bankructwa.

Zgłoszono:	w październiku,	listopadzie,	grudniu
upadłości	40	38	52
wyrównań	147	218	206

Wdrożono w listopadzie postępowań wyrównawczych 458 przy aktywach Ko. 202.538.71, pasywach 335.775.392.

Z większych firm zgłosiły niewypłacalność lub postępowanie pojednawcze: fabryki obuwia V. Macek w Neustadt i Bcia Kucharz w Blinie, przędzalnia bawełny J. Krumpholz w Leibischgrunde T. A. Bratislawska Handlowa (pas. 16 mil, akt. 56 mil.), Penhasowa Fabryka szkła T. A. (pas. 25 mil., akt. 10 mil.).

W stan likwidacji weszły: T. A. Fabryki wagonów w Frysztacie oraz Bank Morawsko-Śląski. Straty tego banku przeniosą 150 mil. Ko. Upadłość dotyka też ludność polską, która składała w jego filjach swe oszczędności.

Nowe firmy:

W październiku zarejestrowano 300 nowych firm, skreślono 76. Powstało T. A. dla przemysłu stalowego w Mostach, kap. zakł. 8.160.000 Ko. T. A. dla zużytkowania drzewa w Csaoy kap. zakł. 6 mil. Ko.

Handel zagraniczny.

Wpływ kryzysu gospodarczego na handel zewnętrzny wykazują cyfry statystyczne za miesiące jesienne z. r. Ogólną ilość towarów wywiezionych z R. C. — S. w październiku br. wynosiła 5.7 mil. q porównaniu do 7.4 mil. q w tym samym czasie roku ubiegłego. Największy spadek wykazuje wywóz drzewa i węgla obniżając się o 1.9 mil. q. Wywóz cukru obniża się o 105.000 q. Wywóz towarów tekstylnych mimo wysokiego kursu korony podwyższył się (co zresztą zauważono i w poprzednich miesiącach) o 17.900 q.

W stosunku do poprzedniego roku obniżył się wywóz do Niemiec o 1 mil. q, do Węgier o 60%, do Polski o 36%, do Anglji i Włoch o 50%.

Przywóz w październiku wynosił 2 mil. q. W miesiącach I—X 27 mil. q (w tym samym czasokresie w r. 1921 — 33.4 mil. q.)

Obniżył się przywóz bawełny, wełny i lnu o 105.000 q, import mąki o połowę, podwyższył się przywóz żelaza o 23.300 q.

Dla ożywienia handlu ze wschodem urządzają firmy Skoda, Mewa, Roesseemann & Kuhnemann przy poparciu rządu wystawę swych towarów w Jaffke. Znaczna ilość tych towarów już nadeszła do Jaffy.

Ograniczenia dewizowe.

Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu z 20. XII 1922 reguluje handel dewizami. Wprowadzono szereg ograniczeń. Sprzedaż arbitrażowa koron czeskich czy to za wysoko czy za nisko-wartościowe dewizy została wzbroniona. Zapisywanie kwot na konta właścicieli zagranicznych uległo licznym ograniczeniom. Wypłaty zagranicą w obcej walucie przekraczająca 20.000 Ck. muszą uzyskać zezwolenie.

Sfery handlowe uważają te nowe przepisy za równoznaczne z zabiciem importu i eksportu.

Węgiel.

Sytuacja w przemyśle węglowym ma tendencję ku polepszeniu się. Po obsadzeniu Zagłębia Ruhry spodziewają się producenci węgla znacznego wzmożenia się odbioru przez południowe Niemcy węgla brunatnego i kamiennego z zachodnio-czeskich kopalń. Również spodziewają się, że odpadnie dowozowy kontyngent 540.000 q m. miesięcznie węgla z Górnego Śląska, tak że wewnętrzny zbyt węgla ostrawsko-karwińskiego się wzmocni. Z Niemiec nadchodzą już wiadomości, że przemysł będzie potrzebował znacznych ilości węgla i koksu ostrawskiego, ponieważ produkcja obu Górnych Śląsków wystarczy zaledwie do pokrycia zapotrzebowania lokalnego. Również pewne ożywienie się w czeskim przemyśle żelaznym rokuje większy zbyt węgla.

Rok ubiegły był dla produkcji węgla brunatnego bardzo ciężki. Ogólny kryzys przemysłowy pociągnął za sobą też kryzys w tej gałęzi produkcji. Rok ten był z lat powojennych najbardziej burzliwym pod względem zatargów o płace. W lutym wybuchł strajk generalny, w listopadzie częściowy. Rokowania z robotnikami wpływają zasadniczo na zniżkę produkcji tembardziej jeśli się przeciągają. (Na wiosnę 4 tyg. w jesieni 8 tyg.). W niżej podanej tabeli porównawczej produkcji węgla brunatnego w okręgach Brux i Falkenau, daty z r. 1922 są obliczone w przybliżeniu na podstawie wyników pierwszych 10 miesięcy: (w tysiącach ton):

	1913	prc	1921	prc. w stos. do r. 1913	1922	prc. w stos. do r. 1913	prc. w stos. do r. 1913
Produkcja roczna	23017	100	21050	91.5	18891	82.07	89.7
Przeciętna miesięczna	1918	100	1754	91.5	1574	82.07	81.7
Ilość robotników	34531	100	48433	140.2	44534	128 09	91.9
Płaca za szychtę	44.8	100	69	154.1	65	1414	01.8

Brakuje więc w ostatnim roku okrągło 2.1 mil. ton w stosunku do roku poprzedniego, a w stosunku do ostatniego roku pokojowego około 4.1 mil. ton. Jakkolwiek po wiosennym strajku udało się produkcję nieco wzmocnić, to z drugiej strony zaczął się zaznaczać spadek eksportu do Niemiec z powodów walutowych. W pierwszych 8 miesiącach spadek ten wynosił 10% w stosunku do roku 1921, na dalsze 4 miesiące wyniesie spadek 70%. Podobnie ma się sprawa z eksportem do Austrji, który w ciągu pierwszych 8 miesięcy z. r. spadł do 88% kwoty z r. 1921. Z dniem 1/XI-22 weszła w życie zniżka płac, co spowodowało również pewne obniżenie się cen węgla brunatnego, nie tak jednak wielkie, jak przy węglu kamiennym, co się tłomaczy tem, że podatek od węgla brunatnego został w dawnej wysokości, podczas gdy od węgla kamiennego spadł do 18%.

Dla ułatwienia eksportu do Austrji, rząd obniżył z dniem 1/XII z. r. taryfy kolejowe o 10—15%.

Z dniem 1 stycznia b. r. zwolniono handel węglem od ograniczeń i meldunków, ceny maksymalne pozostały w mocy.

Podatek węglowy przyniósł Skarbowi Państwa w r. 1920 Ko. 896 mil., w r 1921 Ko. 1504 8 mil., w r. 1922 (I—IX) Ko. 898.3 mil.

Wydobycie węgla w rewirze ostrawsko-karwińskim wyniosło

	XI 1922	XII 1922
węgiel	5.937.054 q m	5.986.423 q m
koks	763.013 „ „	814.680 „ „

Obecnie leży na zwałach 1.2 mil. q m koksu, z którego 400 tys. q m ma być dostarczony do Thionville.

Przemysł żelazny i maszynowy.

Z powodu wydatnej redukcji cen, zbyt towarów żelaznych i maszynowych nieco się ożywił. Sytuacja jednak naogół niezmieniona i niekorzystna. Dostawy zagraniczne (Austria, Polska, Jugosławja) są znikome. Zamówienia nowe prawie że nie wpływają, stare się wyczerpują. Zajęcie Zagłębia Ruhry pozwala sobie liczyć na większy napływ zamówień. Praskie Tow. Żelazne puszcza w ruch jeden wielki piec. Wstrzymanie niemieckich dostaw reparacyjnych spowoduje, że Francja i Belgja zwrócą się z zamówieniem do Czech. Zauważyć się daje pewne zainteresowanie w państwach bałkańskich, zwłaszcza w Jugosławji i Rumunji. Mimo tego Huta w Zoeptau ogranicza produkcje i ilość robotników do 50 osób. Zakłady Skoda w ostatnim tygodniu grudnia wstrzymały całkiem produkcje, a z nowym rokiem zwolniły znów paręset robotników.

Rynek zbożowy.

Zwyższenie kursu dewiz spowodowało ożywienie na rynku zbożowym, tranzakcje w pszenicy i życie przeprowadzono po cenach znacznie wyższych. Żywy w połowie grudnia ruch na giełdzie osłabł znacznie z początkiem stycznia. Przy dużej podaży, nastrój mało przychylny, obroty w szczupłych granicach. Ceny naogół utrzymane. Notowano zależnie od gatunku i parytetu kolejowego: pszenica Ko. 140—165, żyto 100—110, jęczmień 100—130, owies 105 do 110, koniczyna biała 1300—3000, koniczyna czerwona 1400—2600 wszystko za 100 kg. loco stacja nadawcza.

Kooperatywy rolnicze.

W końcu r. 1922 istniało w Czechosłowacji stowarzyszeń syst. Kampelicka (analog. do Raifeise-na) 1669, ilość kooperatyw wynosiła 628, innych 81, razem 2378.

Rynek drzewny.

Popyt na drzewo nie ustaje, dostawy jednak z powodu wysokich cen nie przychodzą do skutku. Silne zainteresowanie z Francji. Podwyższenie niemieckiej taryfy przewozowej o 150% i wysoka taryfa czeska, wpływają wybitnie na tamowanie eksportu na zachód. Sytuacja na rynku przedstawia się naogół niepomyślnie i

niema nadziei na poprawę, dopóki nie zostaną obniżone koszta produkcji.

Zniżenie cen ołowiu.

Z dniem 1 XII 1922 obniżono ceny miękkiego ołowiu z kopalń państwowych na 300 Ko. za 100 kg. loco stacja hutnicza.

Umowy z zagranicą.

Po zmudnych obradach osiągnięto w Tryjeście porozumienie co do uregulowania ruchu transportowego i przepisów paszportowych. Umowa zawiera szereg postanowień o ustaleniu i zniżeniu taryf, o pociągach bezpośrednich, o służbie telefonicznej i ułatwieniach paszportowych. Po zatwierdzeniu przez oba Rządy umowa ta wejdzie w życie.

Czechosłowacja przygotowuje się do zawarcia prowizorycznej umowy handlowej z Turcją.

Wskutek zabiegów węgierskich importerów uzyskały słabsze firmy węgierskie od swych czechosłowackich dostawców opust cen i przedłużenie terminów płatności za zobowiązania w koronach czeskich.

Ruch oszczędnościowy.

W 195 czeskich kasach oszczędności złożono w listopadzie Ko. 322.9 mil. (wzrost o 109 mil. Ko.)

Ogólny stan wkładek wzrósł do wysokości Ko. 4.031.3 mil.

W 171 niemieckich kasach oszczędności złożono w listopadzie Ko. 128.7 mil. (wzrost o 23.7 mil.) Ogólny stan wyniósł Ko. 3.284.2 mil.

Penetracja w Rosji.

Do Charkowa przybyła czeska delegacja handlowa celem przestudjowania kwestji żeglugi na Dnieprze, naprawy parostatków, budowy portów, zakładów elektrycznych oraz eksploatacji lasów. Prywatny kapitał czeski interesuje się uprawą obszarów nad Donem, przyczem są brane w rachubę dostawy maszyn rolniczych, inwentarza, nawozów sztucznych i zboża siewnego.

Wystawa drobiu.

W dniach 19—21 stycznia br. odbyła się w Pradze wszechświatowa wystawa drobiu.

Propaganda przemysłu polskiego w Rumunji.

Wydział ekonomiczny Min. Spr. Zagr. zwrócił się w sprawie projektowanej przez Targi Wschodnie ruchomej wystawy wzorów i próbek przemysłu polskiego w Rumunji, do poselstwa polskiego w Bukareszcie z poleceniem poczynienia odpowiednich kroków u władz rumuńskich dla uzyskania możliwie daleko idących ulg i udogodnień dla wystawy. Jednocześnie otrzymały z Min. Spr. Zagr. wszystkie polskie placówki konsularne w Rumunji instrukcje, aby okazywały jak najdalej idącą pomoc wystawie w czasie jej postoju w poszczególnych miastach.

W związku z projektowaną wystawą Konsulaty polskie w Całaczu i Bukareszcie donoszą, że zasadniczo rynek rumuński interesuje się nieomal wszystkiemi wyrobami przemysłowemi, gdyż przemysł tamtejszy nie może zaspokoić potrzeb wewnętrznego rynku. Z polskich wyrobów mogłyby atoli wzbudzić największe zainteresowanie i zdobyć największy zbyt wszelkiego rodzaju wyroby przemysłu włókienniczego, wyroby dziane, koronki, plusze, dywany, cerata, nici, sznury i taśmy gumowe, dalej wszelkie wyroby żelazne jak rury, narzędzia i maszyny rolnicze, wyroby platerowane; narzędzia kuchenne, lane i zwłaszcza emaljowane, aparaty destylacyjne, narzędzia wiertnicze i liny dla przemysłu naftowego, części maszynowe dla przemysłu młynarskiego, cementowego, tekstylnego i garbarskiego, wreszcie lampy i galanterja metalowa.

Korzystny zbyt znaleść mogłyby również skóry wyprawne, galanterja skórzana i konfekcyjna, szczególnie w zakres konfekcji damskiej wchodząca; obuwie, porcelana, szkło, majolika, terakota, fajans, wyroby sanitarne, cukier i cukierki, cement, węgiel, farby ziemne i anilinowe. Dalej wyroby celuloidowe, jak grzebienie i branzoletki, zabawki, wreszcie przybory biurowe wszelkiego rodzaju, jak pióra, ołówki, atramenty, tusze, papier kartonowy, taśmy do maszyn do pisania itd.

Stosunki handlowe z Belgją.

Korespondent belgijski pisma francuskiego „L'Usine" organu poświęconego interesom ciężkiego przemysłu metalurgicznego, donosi w numerze tegoż pisma z dnia 6. 1. br. w korespondencji swej z Brukseli, że w Belgji daje się w dalszym ciągu zauważyć żywa propaganda na rzecz udziału Belgów w III. Targach Wschodnich. Z całego szeregu artykułów, zamieszczonych w ekonomicznych czasopismach belgijskich jak „Neptune" (Antwerpia) z 23. 12. 1922, w „l Echo de la Bourse" (Bruksela) z 22. 12. 1922, „l Exportateur Belge" z 7. 1. 1923 i „Chronique du Comptant et du Terme" (Bruksela) z 22. 12. 1922 okazuje się istotnie, że źródłem powyższej wiadomości są widocznie liczne w ostatnich czasach objawy coraz żywszego zainteresowania się przemysłowych i handlowych sfer belgijskich życiem gospodarczem Polski i stosunkiem jej do ekonomicznych interesów Belgji. Stąd też pochodzi, że w Belgji podjęto już obecnie silną propagandę w kierunku wzięcia czynnego udziału w tegorocznych III. Targach Wschodnich, wyprzedzając pod tym względem nawet analogiczną akcję na terenie polskim. Ruch ten zainaugurował, właściwy kierunek mu nadając, konsul belgijski we Lwowie p. Desire Spitaels, który nie ustając w zabiegach zmierzających do zacieśnienia stosunków handlowych Polski z Belgją, wygłosił w grudniu zeszłego roku w Brukseli, jak donosi tamtejsze poselstwo polskie na zebraniu belgijskiego komitetu wystaw i jarmarków (Comite Belge des Expositions et de Foires) referat w sprawie udziału firm belgijskich w III. Targach Wschodnich, opracowany na podstawie dokładnego obrazu obecnych stosunków ekonomicznych i finansowych w Polsce. P. Spitaels poruszył

myśl budowy własnego powilonu belgijskiego we Lwowie, podkreślając znaczenie, jakie miałoby dla Belgji wystawienie na III. Targach Wschodnich jej wyrobów w odpowiednich ramach. Wskazał również korzyści, jakie kapitaliści i kupcy belgijscy mogliby odnieść ze współdziałania w gospodarczem podniesieniu Polski, dostarczając przemysłowi polskiemu potrzebnych kapitałów.

Jeden z najpoważniejszych domów handlowych w Belgji zwrócił się do Biura Informacyjnego Targów Wschodnich z prośbą o zorganizowanie w czasie jak najkrótszym dostawy znaczniejszych zapasów kminu i sporyszu z Polski do Belgji.

Świeżo założony w Belgji przy udziale wybitnych polskich i belgijskich finansistów i przemysłowców, syndykat handlowy p. f. „Syndicat des Pays de l'Est", którego celem jest nawiązywanie i rozwijanie stosunków handlowych między Polską a Belgją, ofiarował za pośrednictwem Targów Wschodnich firmom polskim, któreby chciały wystawić wzory na jarmarku w Brukseli, mającym się odbyć z początkiem kwietnia br. do dyspozycji swoje stoisko, z którego firmy te mogłyby korzystać.

Do Zarządu Targów Wschodnich zwrócił się już między innymi w sprawie ewentualnego korzystania z tej uprzejmej propozycji Związek eksportowy polskiego przemysłu włókienniczego w Łodzi.

Wystawy i Targi.

Angielskie Targi Przemysłowe.

Dziewiąte doroczne Angielskie Targi Przemysłowe odbędą się w roku bieżącym w Londynie i Birminghamie między 19 lutego a 2 marca.

Tegoroczne Targi powinny specjalnie zainteresować kupców zagranicznych, ponieważ ceny towarów angielskich są niższe obecnie niż były kiedykolwiek od czasu ukończenia wojny i w bardzo wielu wypadkach równają się cenom towarów w krajach o słabej walucie.

Jednym z ważnych czynników jest to, iż fabrykanci angielscy, biorący udział w Targach, podają ceny stałe, które nie ulegną żadnym zmianom od czasu otrzymania zamówienia do jego wykonania, czego nie mogą uczynić kraje z walutą słabą, o ile nie fakturują w dolarach lub frankach szwajcarskich, i są w stanie przyjąć zobowiązania co do terminu dostawy.

Budynek wystawowy „The White City", gdzie odbędzie się londyńska część Targów, został odnowiony w roku bieżącym. W budynku tym wystawione będą eksponaty na niezwykle długiej przestrzeni około 5 mil angielskich pod jednym dachem. Prócz tego urządzony został bardzo wygodny pokój klubowy, w którym kupcy zagraniczni znajdą tłumaczy i stenografów.

Katalogi w językach angielskim, francuskim, niemieckim i innych, karty wejścia oraz wszelkie wyjaśnienia otrzymać można w Departamencie dla Handlu Zagranicznego „Departament of Overseas Trade", Londyn, S. W. I. 35 Old Queenstr. lub też Wydziale Handlowym Poselstwa Angielskiego w Warszawie, Piękna 6 (godziny przyjęć codziennie od 11 do 1 po poł.) i w Konsulatach Angielskich we Lwowie, Poznaniu i Borysławiu.

Międzynarodowa Wystawa Przemysłowo-Rolnicza w Rydze.

Od 23-go lipca do 5 sierpnia b. r. odbędzie się III-cia Międzynarodowa Wystawa Przemysłowo-Rolnicza w Rydze i byłoby wskazanem dla naszego przemysłu, aby okazały pawilon „Polska" na tej Wystawie był należycie obsadzony.

Dział Polski na II-ej Wystawie w czerwcu r. z. zgromadził 23 firmy, dokonane zaś tranzakcje podczas samej Wystawy wyniosły przeszło 200 miljonów marek polskich. Najważniejszym jednak rezultatem wystąpienia przemysłu polskiego w Rydze było przesunięcie Polski na dziewiąte miejsce w rzędzie eksporterów na Łotwie.

Eksport nasz według pewnych danych przedstawiał się w następujący sposób: w roku 1920 rb. łot. 5.970.000, w roku 1921 rb. łot. 23.000.000, miesiąc zaś sierpień 1922 r. t. j. pierwszy po Wystawie dał naszemu przemysłowi rb. łot. 11.106 000, co w przerachowaniu po ówczesnym kursie wyniosło przeszło pół miljarda marek polskich.

Zgłoszenia do pawilonu „Polska" przyjmuje z upoważnienia Konsulatu Polskiego w Rydze Bałtycko-Polska Spółka Handlowa „Balticpol" w Warszawie 26 tel. 166—85; w Rydze Torniela Nr. 7.

Na zaproszenie specjalnego delegata sowjeckiej handlowej Misji ukraińskiej w Warszawie imieniem Komitetu Jarmarku kontraktowego w Kijowie, Targi Wschodnie wezmą czynny i reprezentacyjny udział w Jarmarku kijowskim, mając w ten sposób sposobność zapoznać tamtejsze koła interesowane z dotychczasowymi wynikami swej działalności w związku z rozwojem całej polskiej wytwórczości. W tym celu Targi Wschodnie otrzymały tam na podstawie wzajemności odpowiednie miejsce na urządzenie własnego stoiska propagandowego. Komitet Jarmarku Kijowskiego oceniając należycie doniosłość współdziałania obu Instytucji równoległe zadanie mających na oku i pragnąc przez współdziałanie to ożywić stosunki handlowe między Polską a Ukrainą, użyczył Targom Wschodnim z całą życzliwością gościny i daleko idących ułatwień. Zgodnie z ogłoszonem przed kilku dniami — zapatrywaniem Ministerstwa Przemysłu i Handlu, udział polskich firm w Jarmarku Kijowskim byłby w interesie ekspanzji przemysłu polskiego pożądany. Nad firmami, któreby w nim partycypować chciały, reprezentacja Targów

Wschodnich w Kijowie mogłaby na ich żądanie roztoczyć swą opiekę i zająć się skutecznie poparciem ich interesów na tamtejszym terenie. Interesantom reflektującym na pomoc w tym kierunku, Zarząd Targów Wschodnich gotów jest udzielić wszelkich potrzebnych w tym celu wyjaśnień i informacyj przed otwarciem Jamarku kijowskiego wyznaczonym na dzień 15 lutego (Lwów, Jagielońska 1, Gmach Kasy Oszczędności.)

Udział Reprezentacji Targów Wschodnich w otwarciu kontraktów Kijowskich.

Sowiecka ukraińska misja handlowa, rewanżując się za uprzejme przyjęcie, jakiego przedstawiciele jej doznali na zeszłorocznych Targach Wschodnich, gdzie jak wiadomo, dokonali zakupów przekraczających kwotę miljarda mkp., zaprosiła obecnie prezydjum i Dyrekcję Targów Wschodnich na otwarcie jarmarku kontraktowego w Kijowie i dołożyło wszelkich starań, aby im tę podróż ułatwić i udogodnić.

Osobiście przez specjalnego delegata Misji zaproszeni wyjeżdżają do Kijowa: prezes Targów p. Marjan Turski w towarzystwie Dyrektora p. Jana Puchalskiego, aby wziąć udział w otwarciu jarmarku kontraktowego, które się odbędzie dnia 16 bm. Zarząd Targów przywiązuje do pobytu swej reprezentacji w Kijowie duże znaczenie ze względu na możność skutecznego poparcia w ten sposób propagandy zorganizowanej tam na rzecz III. Targów Wschodnich i skierowania jej na odpowiednie tory, co przynieść powinno realne i praktyczne rezultaty dla tegorocznej kampanji Targów.

Wyszczególnienie

towarów dozwolonych do wwozu na Charkowsko-Kreszczeńskie i na Kijowek. Jarmarki kontraktowe. Na zasadzie protokołu posiedzenia z dn. 31. XI. 22 r. w kwestji udziału Ukraińskiego Komisarjatu dla handlu zagranicznego „Ukrwnieszторga" w Jarmarku Kreszczeńskim i Kontraktowym.

Dla przemysłu cukrowniczego

Rurki manesmanowskie od 23 mm. 67 mm. dług. 1. 5. 4. mtr.,
Pilniki różne 4—6 gruba od 2 mm.,
„ „ od 5—6 grub.,
Sita sztancowane miedz. szerok. 5—10 mm.,
„ „ „ „ 750 mm.,
Kulki dla centryfug owaln. o przekr. od 15 mm do 22 mm.,
Bufory do dużych centryfug,
„ do wag. „Chronos",
Gryzy do noży dyfuzyjnych różnym przekroju od 8—12, zęby 3—4 mm.,
Noże dyfuzyjne,
Farba zielona (kron),
Cukier ołowiany,
Błyszcz ołowiu,
Ultramarina,
Lejki do filtrowania,
Areometry od 0—50 Brico,
Kolby 50/55 centym. z podziałką,
„ 100/100 „ „
„ Erlejkmera od 150—200 klg.,
Aparaty Briksa 0—10 (sacharometry),
„ „ 10—20
„ „ 15—25
Termometry 0—2000.

Dla przemysłu tytuniowego

Stal srebrzysta.

Dla przemysłu skórzanego

Hyposulfat,
Skóra podeszwiana „Orzeł", „Słoń", „Wezuwjusz" i „Trest",
Taśma stalowa wyższy gatunek,
Drut „Stepl.",
„ „Gripp",
Gwoździe Lajting „Akme",
Drut na sztyfty od 1—1½ mm.,
Kandnoże (Kandmessery),
Drut bronzowy nacinany,
Szpilki do butów,
Apretura czarna i żółta,
Lantol (łantin),
Pistony (wcieki) i haczyki u butów,
Szewski klej,
Maszyny do wciskania pistonów.

Dla przemysłu drzewnego

Boraks krystaliczny,
Kaljodatum,
Arszyny i metry składane z miedzianemi przegubami i skówkami z podziałkami na werszki, diujmy, milimetry,
Stolarskie drewniane (palmowe) i ślusarskie-stalowe,
Djamenty do krajania szkła od 7—12,
„ „ sprawdzania tarcz szmerglowych w oprawkach stalowych od ½—1 karata,
Wiertła zwykłe różnych wymiarków,
Lampy do lutowania naftowe,
„ „ „ benzynowe.

Dla przemysłu włókienniczego

Taśmy wzorów (kardnye lenty) dla wełny różnych numerów.
Taśmy wzorów na rolkach długości od 36 do 72,
Drut do nicielnic,
Płaski polerowany drut na grzebienie,
Płytki z kołkami do wilków,
Wrzeciona do selfaktorów,
Noże spiralne do strzyżownic,
Płochy metalowe różne,
Grzebienie metalowe plecione,
Noże płaskie do strzyżenia,
Rolki ze stalowemi zębami (bieguny z stolnymi rubjami),
Igły do grzebieni dla rozczesywania wełny,
Rolki do watterów,

Szropery dla wyprobowania wartości tkaniny,
Aparaty dla sprawdzenia równości przędzy,
Aparaty kondiejonne (kondiejonnyje aparaty),
Uniwersalne liczniki nici,
Zwyczajne lupy tkackie,
Aparaty do mierzenia długości przędzy,
Maszyn do rozciągania i suszenia tkanin,
Igły do maszyn pończoszniczych,
Części składowe maszyn dziarskich (do wyrobu pończoch i trykotów),
Strzyżownice do sukna,
Czołenka różne,
Szereć folarska,
Szpule tkackie,
Papier do rysunków tkackich.

Dla przemysłu drobnego (kustarny)

Uchwyty do tokarek,
Wiertarki ręczne (na transmisje),
Tokarki do $2^1/_2$ metrów między centrami,
Dziurkarki ręczne,
Stal tyglowa, srebrzysta, chromowo-niklowa i wannedowa,
Olejki elektryczne,
Szkło do zegarków,

Dla szpitali

Medykamenty.

Dla przemysłu zapałkowego

Piły do traków do zapałek.

Dla przemysłu porcelanowo-fajansowego i szklanego

Farby dla porcelany i fajansu.

Dla Młynów

Gwoździe do sit,
Oczyszczacze do owsa,
" kąkolu,
Walce młyńskie,
Sita,
Aparaty do maszyn (ekshanstery, wewtyhatery, taśmy i aparaty magnetyczne),
Maszyny szmerglowe,
Filtry ssące,
Łańcuchy do filtrów,
Zapasowe żarna do selektów,
Selekty do żarn,
Liny manillowe.

Dla gospodarstwa rolnego

Pługi typu „Lakka",
Planety konne typu „Alla",
Siewniki dla kukurydzy,
Kosiarki,
Grabie konne,
Żniwiarki samoodrzucające,
Żniwiarki samowiążące,
Młockarnie parowe — komplety,
Lokomobile parowe,
Silniki parowe,
Sortowniki do kukurydzy,
Ważenia młyńskie typu włościańskiego,
Żarna młyńskie,
Oskardy,
Szpagat manilowy do wiązania snopów,
Wielnie,
Sortowniki „Klejton" Nr. 5,
Płużki (podrywniki) do buraków Nr. 1,
Wirówki „(Alfa), Lowal, Korona, i Młot",
Maślarki,
Sortowniki,
Trejery Rejda kl. 5 Nr. 2,
" " " cylindrami (pszenicz. i jęczm.),
Bańki hermetyczne,
Okulitatory,
Noże do szczepienia,
Sekatory ręczne,
Robaczniki,
Spryskiwacze „Placa",
" automatyczne,
Pługi talerzowe „Sakka„,
Siewniki ogrodowe typu „Planet", Kolumbja" „Sakk",
Siewniki rzutowe jednokonne (do kukurydzy) ze zwyczajnymi lemieszami,
Siewniki kombinowane rzędowe 11—13 z wysiewem nawozów mineralnych,
Kultywatory dyskowe,
Części zapasowe,
Traktory „Wede", „Sztuk", „Tardzon", „Wene", i Klelrak",
Centryfugi, chłodniki, sterelizatory, naczynia podręczne dla mleczarni,
Kosy austryjackie,
Sierpy,
Płyny zabijającę insekty — zieleń, — paryska, koperwas miedziany, koperwas żelazny, kwiat siarkowy i inne.
Nasiona selekcyjne roślin polnych i ogrodowych,
Przyrządy chemiczne dla doświadczeń,
Satorośl winna,
Instrumenty miernicze i przyrządy kreślarskie,
Medykamenty i przybory weterynaryjne,
Pługi motorowe „Praga-Ekscelsjor".

Różne.

Przyrządy fotograficzne,
Instrumenty zegarmistrzowskie,
Automobile ciężarowe i osobowe,
Instrumenty optyczne i hirurgiczne.

Pomorska Centrala Drzewa, Różycki i Ska Lidzbark (Pom.)
Tartaki, Fabryka mebli i handel drzewa
KUPUJE I SPRZEDAJE drzewo każdego rodzaju w okrągłym i tartym stanie w każdej ilości. (Starannie pielęgnowany materjał sosnowy).

Pomorska Izba Skarbowa w Grudziądzu podaje do wiadomości publicznej następujące ogłoszenie:

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 21. 12. 1922 Dz. U. Rz. P. Nr. 116 poz. 103 uchyloną została z dniem 30. 12. 1922 moc obowiązująca § 1. austryjackiej ustawy z dnia 26. 5. 1882 (austr. dz. U. P. Nr. 55) rozszerzonej rozp. Rady Ministrów z 17. 11. 1921 r. Dz. U. Rz. P. Nr. 100 poz. 717 na cały obszar Rzeczypospolitej Polskiej o przewidziany w § 2 powyższej austr. ustawy podatek od zużycia oleju mineralnego podwyższony rozp. Rady Ministrów z dnia 17. 11. 1921 r. Dz. U. Rz. P. Nr. 100 poz. 717 do kwoty 4000 mk. o 100 kg. wagi netto zmieniony został w następujący sposób:

a) oleje mineralne o gęstości do 750° Ar. przy (12° R) (15° C) od 100 kg. . . . . 15000 mk.

b) oleje mineralne o gęstości ponad 750° do 865° Ar. przy (12° R) (15° C) od 100 kg. . . . . . . 10000 mk.

c) oleje mineralne o gęstości ponad 865° do 885° Ar. przy (12° R) (15° C) od 100 kg.:
1. nierafinowane . . . . . 1000 mk.
2. rafinowane . . . . . . 2000 mk.

d) oleje mineralne o gęstości ponad 885° Ar. przy 12° R (15° C) tudzież ropał i waselina od 100 kg. . . . . 3000 mk.

e) parafina i świece od 100 kg. 6000 mk.

f) asfalt miękki i twardy, koks i gudron (maź) od 100 kg. . . 1000 mk.

Znajdujące się poza rafinerjami w dniu 30 12 1922 zapasy olejów] mineralnych wymienionych w punkcie a i b) zgłoszone być mają w urzędach Kontroli skarb. celem podatkowego opodatkowania w ciągu dni 3, licząc od dnia 1 8 1923 r. pisemnie w trzech równobrzmiących egzemplarzach.

Niezgłoszenie zasiadanego zapasu olejów mineralnych podlega karze.

„ROLNIK"
W CHEŁMŻY
Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z odpowiedzialnością ograniczoną.

Zakup i sprzedaż wszelkich ziemiopłodów, przetworów tychże, sztucznych nawozów, nasion, węgli i wełny

Telefon 43 i 61

Adres telegraficzny:
„ROLNIK" Chełmża.

A. Rosochowicz
Przedsiębiorstwo robót inżynieryjno-budowlanych

Przygotowywanie wszelkich projektów i kosztorysów, wchodzących w zakres budownictwa pod-na-ziemnego i żel-betonowego.

Wszelkie wyroby cementowe jak to: **rury, płyty chodnikowe, słupki do płotów, cembrowiny i t. d.** poleca po cenach umiarkowanych.

Toruń
Mickiewicza 94.
Telefon 576. Telefon 576.

Juljan Wykrzykowski
TORUŃ
WARSZAWSKA 2.

TARTAK PAROWY
i SKŁADY DRZEWA
budulcowego, blochów, podkładów kolejowych
i DRZEWA EKSPORTOWEGO.

Kupujemy stale
wszystkie odpadki z lasów
każdej ilości i jakości przedewszystkiem sosnowe.
Oferty uprasza się skierować do
Fa W. Neumann — tartaki parowe
Tel. nr. 1 Lidzbark—Pomorze. Tel. nr. 1

W Boettcher Nast. :-: Właśc.: A. Kulwicki, Toruń
Telefon 12/13. — Adres telegraficzny: Spedytor Boettcher.
Transportowanie mebli. Ekspedycja i clenie międzynarodowych transportów. Ekspedycja frachtu. Asekuracja. Jedyne łaznie i wanny w Toruniu.

LAMBERT SADECKI ⊞ TORUŃ ⊞ MICKIEWICZA 8
(dawniej: Kohlen- und Baumaterialien-Handelsgesellschaft). Telefon nr. 560.
Specjalny interes transportu mebli.
Wypożyczenie wozów meblowych każdego czasu. Sprzedaż węgla górnośląskiego.

LUDWIK SZYMAŃSKI

URZĘDOWY EKSPEDYTOR POLSKICH KOLEI PAŃSTWOWYCH.

ŻEGLARSKA 3. **TORUŃ** TELEFONY 909 i 914.

FILJA W EKSPEDYCJI TOWAROWEJ GŁÓWNY DWORZEC.

EKSPEDYCJA FRACHTU KOLEJOWEGO I WODNEGO. — **TRANSPORT MEBLI.** — WŁASNE MEBLOWE WOZY. — **CLENIE TRANSPORTÓW ZAGRANICZNYCH** PRZEZ MINISTERJUM SKARBU URZĘDOWO DOPUSZCZONY. — **ŻEGLUGA.** — WŁASNE PAROSTATKI I BERLINKI. — PAROSTATKI WYCIECZKOWE ZAWSZE DO DYSPOZYCJI. — WŁASNE MAGAZYNY Z BOCZNICAMI KOLEJOWEMI.

MAGAZYNOWANIE, FINANSOWANIE I LOMBARDOWANIE TOWARU. — EKSPEDYCJA DRZEWA KOLEJĄ I WODĄ WŁASNEMI PAROSTATKAMI I BERLINKAMI.

DAWN. **RICHARD THOMAS**

Największa Fabryka Pierników

w rękach polskich.

TORUŃ, JĘCZMIENNA 4|13.

WEIGT & KUPCZYK TORUŃ

Żeglarska 5 I.

Telegram: Rolniczy. **Telefon nr. 136 i 348.**

Import

ZIEMIOPŁODY

Eksport

Drukarnia Toruńska T. A.